

SUSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4/50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9/00 M. IL
Pagant per any, una peseta de rebueltos

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPREMTA
CARRER DE FORTY, 2, 3 TERS.
TELÈFON
REDACCIÓ, 723 - IMPREMTA, 2.295

ANY X.-NUM. 3.004 BARCELONA, DIMECRES 4 DE JUNY DE 1913 UN NÚMERO, 5 CENTIMS

GRANS MA-
GATZEMS

EL SIGLO CONDE I C.
BARCELONA

Dilluns 9 de juny i dies següents

EXPOSICIÓ ESPECIAL I VENDA DE Mobles i articles per a TAULA i REGAL

Preus considerablement reduïts durant els dies d'Exposició en

Vaixelles	Coberts	Saues viatge	Binoles teatro	Persianes
Servois de cristall	Vinagres	Moneders pell	Caixes paper	Cortines
Bateria de cuina	Plateria	Flors	Fotografia	Llançols
Ceràmica	Relojeria	Perfumeria	Dibux i pintura	Manteleries
Cistelleria	Figures	Vanos	Lampares	Davant ls
Centres	Miralls	Ombrells	Mobles	etc., etc.

GRANS OCASIONS

Telegraf públic en el saló de lectura (Segon pis)

Primera reunió de metges de llengua catalana

El tema de ponència sobre «Valors semiològics de l'examen de la sang», de la Primera Reunió de Metges de Llengua Catalana, està uberrim, havent complert els ponents la paraula empenyada que donarem, com se pot veure per la llista següent:

El Dr. Mas i Magro, de Creuillente (Alacant), ha presentat dos treballs sobre la «Leucocitosi buccolística promielocítica», i «Parasitològica d'algunes febres palúdiques irregulars».

El Dr. Pons i Pascual, de Barcelona, un altre, que tracta de «Citologia en l'infància».

El Dr. Raventós (Jacinto), de Barcelona, un sobre la «Fórmula hemucostàtica en els tuberculosos».

El Dr. Tarruella, de Barcelona, un altre, sobre «Hematologia en el càncer».

El Dr. Vila i Barberà, de València, n'ha presentat un sobre «Viscosimetria de la sang».

El Dr. Freixas i Clotet, de Barcelona, un sobre «L'Estudi clínic de la coagulació de la sang».

El Dr. Clotet, de Barcelona, un altre, sobre «Investigació de l'adrenalina i la edema pulmonar dels nefrítics es una autointoxicació per l'adrenalina».

El Dr. Dalmau, de Barcelona, un sobre «Valor semiològic de la glucosa de la sang».

El Dr. Genové i Percecam, de Barcelona, «Estudi comparat de l'urea de la sang i de l'orina per a determinar la funció ureica dels ronyons».

El Dr. Serrallach, de Barcelona, un que tracta de «L'Estudi del coeficient d'Ambrard».

El Dr. Peset Alexandre, de València, un, d'Hematologia comparada.

El Dr. Peset Cercera, de València (pare i fill), sobre «Hematologia legal de la sang».

El Dr. Sforacada i Verdau, de Barcelona, un sobre l'Examen de la sang en Medicina legal».

El Dr. Ricard Moragas, de Barcelona, «La reacció aclutinant com a medi diagnòstic de les malalties infeccioses».

El Dr. Gallart de Barcelona, sobre «Poder antitòxic del serum en les malalties de l'aparell digestiu, especialment d'origen neoplàsic».

El Dr. Pagés Maruny, de Barcelona, un sobre «Anafaxia en relació amb la desviació del complement; amb la reacció de Wassermann; i per injecció intravenosa de serums de serotip interna i externa».

El Dr. Pi i Suñer, de Barcelona, sobre «Immunitat i anafaxia».

El Dr. Arruga (A.), de Barcelona, sobre «La reacció de Wassermann».

El Dr. Baux de Perpinyà, un, sobre «Citologia».

El Dr. Barberà, de València, «Un hematòleg valencian del segle XVII».

De comunicacions n'hi han de presentades:

El Dr. Calcerán, de la Granadella, una, sobre «Calcein».

El Dr. Clotet, de Barcelona, sobre la «sedena cerebral com a causa de diverses neuropaties». El seu tractament.

El Dr. Corachan, de Barcelona, una, sobre «Miosplàsties».

Les comunicacions científiques són nombroses i de gran valia, puix els més grans biòlegs del nostre país, hi treballen i hi portaran el seu concurs.

Sessió de la Diputació

Ahí a la tarde celebrà la Corporació Provincial la tercera sessió de l'actual període, la qual presidí, per continuïtat, el senyor Pral de la Riva, el vicepresident senyor Sosres.

Començà la sessió a tres quarts de cinc de la tarde.

El senyor Marfà llegí l'acta de la sessió anterior, que és aprovada sense modificacions.

Se dona compte després del despatx ordinari en el qual hi figuren: una comunicació del quefe de moços d'esquadra donant compte dels serveis prestats per dit cos durant el mes de maig, i una petició per a concedir un premi per a unes festes que s'celebraran aviat en la població de Lache, per a commemorar l'entrada de les tres espanyoles en dita població. A propòsit del senyor Guerra passa la petició a la comissió corresponent, amb caràcter urgent.

Mocions, preguntes i interpel·lacions

El senyor Guerra formula una moció demanant que s'rectifiqui el cens de la població de Sabadell, en el qual, segons sembla, se suprimiren bon nombre de veïns, no amb cap més intenció, segons sembla, sinó per a eviar cert efecte administratiu de la llei darrera de desgravació dels vins.

El senyor Sala demana que s'faci extensiu el preu del senyor Guerra a tots els pobles de la província. En aquest sentit passa la moció a la comissió corresponent.

El senyor Valentí formula un altre preu d'escàs interès: demana que s'faci extensiu el preu dels diaris catalans, còpies en castellà de l'ordre del dia.

La presència diu que s'hi acorda.

El senyor Verdagué demana major atenció als diaris quan comenci l'examen dels dictàmens de l'ordre del dia i proposa a la presència diversos medis per a aconseguir-ho. Tot seguit s'entra a la

Ordre del dia

Sense discussió, i tots els, s'aproven els següents dictàmens:

Aprovació dels comptes dels gastats fets durant l'any 1911 per a la formació del Mapa Geològic de la província.

Departament central. — Nomenament de dos enginyers subalterns amb desà a la Direcció d'Obres públiques provincials, en mèrits del concurs obert a l'efecte.

Idem en mèrits del corresponent concurs, d'un ajudant segon per a la mateixa Oficina.

Comissió de Foment. — Desestiment de la cessió a l'Ajuntament de Barcelona, dels trajectes de carreteres i camins enclavats en l'antic terme municipal de Sant Cugat de Casp.

Ofici de la Comandantia, referent a la quantitat amb que l'Ajuntament de Sant Feliu de Codines oferí contribuir a la terminació de la travessia per la mateixa via, de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs.

Autorització a la Direcció d'Obres públiques provincials per a perllonar l'alcantari del torrent de les Animes, corresponent a la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sernat, en el terme municipal de Terra-sa.

Expropiació de terrenys a don Santiago Gorina per a la construcció de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sernat, en el terme de Sant Esteve de Castell.

Indemnització al personal d'Obres públiques provincials per la conservació de carreteres, durant el mes d'octubre últim.

Idem id. de novembre.

Idem id. de desembre.

Observacions de la «Red Meteorològica de Catalunya i Balears».

Liquidació de l'acopi de pedra per a la conservació del camí de Mongat a Tiana.

Idem id. del de Sardanyola a Moncada per Ripoll.

Idem id. del de Sant Celoni a Gualba.

Idem id. del de Sant Pere a Sant Cristòfol de Premà.

Idem id. del de Sant Genís de Vilassar a Sant Cristòfol de Premà.

Idem id. del de Masnou a Teià.

Assenyament de les quantitats que han de satisfer els Ajuntaments de Castellterol i Granera en concepte de quinta part de les obres d'expansió i afirmat del camí que unix ambdues poblacions.

Listes de peons empleats en la conservació de camins durant el mes de juny prop-passat.

Indemnitzacions al personal d'Obres públiques provincials per la conservació de camins durant el mes d'octubre últim.

Idem id. de novembre.

Idem id. de desembre.

Idem al personal de la Queria d'Obres públiques de la província per la confrontació del projecte del camí de Paos a la carretera de Vilafraanca a Aguiló.

Aprovació del projecte del pont enòmic sobre l'riu Noya en el camí de Galdà a Sant Llorenç d'Horons.

Instància de l'Ajuntament de Sant Celoni de Vallada demanant prorroga per al pagament de lo que deu per acopis.

Autoritzacions per a construir obres en terrenys lliandats amb carreteres provincials i camins veïnals.

Comissió de Governació. — Recurs interposat per don Valentí Ratera i altres, contra la constitució de la Junta municipal de Veïns associats de Caseres.

Idem interposat per don Josep Montañó i altres, contra la divisió en tres districtes del terme municipal d'Hospitalet. (Queda sobre la taula a propòsit del senyor Mió).

Informe referent a la modificació del Reglament del cementiri de Viladecans.

En Lerroux, dretista

Es cert que se pot evolucionar en política. Però les evolucions que's venen en la política espanyola són tant exagerades, tant il·lògiques, que fan rodar el cap a l'espectador que ingenuament les contempla. Això no són evolucions. Són capgirats desenfrenats, són dantescos folies.

Aquí teniu, per exemple, que en Maura esdevé, pels procediments i per la paraula, revolucionari. Se redreça contra el poder real, acata al rei, el omnia i el menaça. Produïx una crisi gravíssima, retira una de les dugues rodes necessàries al carro de les institucions, posa en greu perill a les monarquies.

Aquí teniu pel contrari, a en Lerroux, l'ex-anarquista, l'ex-rebel professional, convertit en un conservador perfecte, en un dretista complet. No fóra natural un canvi de papers? No tocaria al senyor Lerroux anar a ocupar el lloc del senyor Maura en el partit que aquest mena per desviats camins?

Sempre respectarem les evolucions sinceres dels homes polítics, tant si s'encanten com si no ho són. Aquells qui senten modificar-se dintre seu les creences i les idees, no estan obligats a seguir manifestant exteriorment una fe en la qual ja han deixat de creure. Però en aquell que ha variat d'idees hi ha d'haver un sentiment de dignitat que ha d'impedir-li l'orientació impúdica de les seves reificacions de criteri i de conducta. Aquest sentiment de dignitat en Lerroux no el té. Per això la seva actitud és cínica, desvergonyida. En el seu canvi d'idees no hi ha ni una espurna de noblesa. No és com la dona que cau per amor, sinó com la que's ven per interès i per cobdícia, i encara gosa alabar-se'n.

El seu discurs del dimarts en el Congrés pota de relleu la carencia de sentit moral que pateix irremediablement en Lerroux. Podia tractar a en Maura amb consideració personal; ningú li hauria censurat. Però ell anà mes enllà, i s'humilia davant den Maura, al·ludint-lo amb burla, afalagant-lo servilment. Després del menyspreu amb que sempre se l'ha mirat el capítol conservador, els afalacs den Lerroux no poden ésser mes depriments per a qui els fa. El cabdill ex-radical també ha fet de turiferari den Maura, també ha presentat a aquest com un geni polític, com un gegant. Si això fos en Maura, l'elogi den Lerroux podria acceptar-se. Però quan i com ha demostrat en Maura les seves preteses genials dots? En quins problemes de política internacional, o de política interior, o de dret, o d'hisenda ha resplandit el geni d'aquest colós que a Espanya s'ha fabricat? Que la gent conservadora i reaccionària propagui tal fauna, se comprén molt bé. Que la propagui aixímateix un home com en Lerroux, és incompreensible. Precisament en el seu darrer discurs en Maura ha fet veure a molta gent que no era el gran orador que's vol suposar. La construcció retorquida de les seves frases i l'estratègia de les imatges usades, el deixen a un nivell ben lamentable. Com a polític, en Maura és un ignorant i un inepte; com a temperamental, un vesani; com a orador, un retòric de mal gust.

Mes, tant-se val. A Madrid diuen que és la mes prodigiosa eminença que mai s'hagi vist. Com escriu l'A. B. C., la sessió del dilluns en el Congrés va ésser un homenatge a en Maura. El banquer don Alexandre Lerroux, va ésser el seu més humil i fervent homenatjador. En realitat, no podia fer altra cosa l'home que acaba d'aprovar l'afusellament de l'infel·litz fogarier del «Numancia».

La frívola gasetilla

No s'emborratxa

Els jutges lanks han declarat que Mr. Roosevelt, el famós ex-president, imperialista, megaloman i caçador africà, no és un borratxo ni cosa que s'hi assembli. D'aquest lleig vici de l'ubriaguesa l'acusaven no un, sinó dos diaris. I als dos ha desmentit per un igual i amb els mateixos arguments el sapientíssim tribunal, vetllador de la fama i del bon nom dels ciutadans.

Homes pràctics es nordamericans, han considerat que l'injurïa podia rentar-se amb diners. I així han condemnat a cada un dels diaris a pagar al «gran Teddy» com se l'anomenava en els bons temps de la seva fama — la quantitat de cinquanta mil francs.

Sort que en Roosevelt no pledejava pel guany, sinó pel seu nom. I, generós, ha renunciat a 49.999/75 francs de cada condemnat, quedant-se no mes amb un ral de cada diari, com una prenda de la seva victòria i de la seva frugalitat.

SOCIETAT CATALANA D'EDICIONS

Els subscriptors que vulguin recullir personalment el primer volum del present semestre, «La qüestió catalana», den Pi i Margall (escrits i discursos), amb pròleg den Rovira i Virgili, poden passar des de demà passat, divendres, pel local de la S. C. d'E. (Tallers, 46, primer), ont els serà entregat el llibre mitjançant la presentació del corresponent val. Amb una pesseta d'augment, s'entregarà l'exemplar enquadernat en tela.

D'aquí a poques setmanes quedarà llist el volum segon del corrent semestre, «Walt Whitman: l'home i la tasca», notabilíssim estudi den Cebrià de Montoliu. Ha començat ja a compondre's la tercera serie de l'Historia dels moviments nacionalistes, den Rovira i Virgili, que constituirà el volum tercer.

La S. C. d'E., per a fer conèixer als seus subscriptors els millors autors de la literatura contemporània mundial ha pensat fer entrar a les seves publicacions volums de contes de cada literatura, de diversos autors. Així publicarà un volum de contes catalans, un de contes portuguesos, un de contes castellans, un de contes francesos, un de contes italians, un de contes anglesos, etc., etc., alternant aixeixos volums amb els d'altres genres i altres matèries.

Aviat se publicarà la llista de les obres del segon semestre d'enguany. Sabem que seran molt notables. Entre elles hi haurà el volum de «Poetes catalans d'ara» (col·lecció de poemes inèdits dels millors autors de la nostra terra).

En les darreres setmanes aquesta ha vist augmentar les seves llistes de subscriptors amb els noms dels senyors Bertrand i Serra, Puig i Sais, Cruells, Pujol, Alguero, Joan Llonch, Felip Rodés, Santiago Estapé, Lluís Cucumí, Ventosa i Calvell, Enric Casanellas, cooperativa «El Flor de mayos», Culi i Verdagué, Emili Borràs, Ramon Güell, Miquel Cases, Lluís Morera, etc., etc.

L'Exposició Internacional d'Electricitat

La favorable acollida que ha trobat en totes les classes socials de la població barcelonina la idea de celebrar una Exposició Internacional d'Electricitat, és ja una garantia eficaç d'èxit i un dels factors més culminants de la seva realització.

És d'esperar que aquest projecte resulti altament simpàtic i que tingui, des del seu naixement, l'acceptació francament favorable que se li ha tributat, puix el seu objecte és molt profitós per a tota la ciutat i ha de reportar molts beneficis, fins a aquells que aparentment estan a l'anyadell de la finalitat que tal Exposició representa baix el punt de vista industrial.

Ningú desconixerà que tota Exposició Internacional, sobre tot quan revesteixi la importància i els alcients que són de requeriment, dona lloc a un augment considerable de circulació i de trànsit en les ciutats en que s'efectua; els primers en treure profit i utilitat del moviment que una Exposició representa en la població d'una ciutat, són els comerciants i industrials que en ella exhibeixen, per carrers, places i passejos, es mil variants productes de la seva indústria i els múltiples articles del seu comerç; l'afluència de viatgers significa sempre un creixement notable del tràfic comercial en profit de botigues i magatzems, lo qual afavoreix la renovació de les existències i la varietat constant de l'objecte ofert al públic.

El ram d'hotels i fondes es beneficia sobremanera a igual que el de cafès, cerveseries i altres establiments d'aquesta índole, de tota immigració, momentània i tot, de forasters en busca d'hostatge, aliments i distraccions, sobre tot quan aquesta invasió pacífica i profitosa forma el seu contingut amb un nucli d'expositors estrangers que no reparen en gastos, ja que aquests estan provistos en son ben entès sistema de reclut i publicitat.

Al costat d'aquests beneficis immediats que ha de reportar a Barcelona una Exposició com la que's projecta, hem de considerar el profitós futur que poden descomptar el propietari i el rendista sinó regategen el seu concurs a la solemne manifestació que s'organitza.

L'Expo i ló Internacional d'Electricitat, per mes que apareixi com especialitzada en el cercle estret d'una indústria determinada, ha d'aportar a Barcelona una multiplicació de beneficis i utilitats que seria fàcil demostrar. En la memoria de tots està present el llarg període de riquesa i benestar que la brillant Exposició de 1888 deixà llegat a nostra ciutat.

La Comissió organitzadora de l'Exposició Internacional d'Electricitat, ha donat el primer impuls i va caminant amb pas ferm i segur, per l'ampla via d'una difícil i complicada tasca de preparació. Procurem demostrar de manera evident, la satisfacció amb que hem vist desenvol·lar-se les iniciatives i els treballs de aquesta Comissió organitzadora i afirmar la voluntat de que la seva labor ha de donar resultats positius.

Obres públiques

La via ferria de M. S. A., que en el seu troc, de les Costes de Garraf tant belles perspectives i panorames ofereix als ulls del viatger; que tan es em lois causa al que per primera vegada travessa la serie de foradades, amb aquell entrar i sortir de les entranyes de la terra i veure sota'l tren que roda apressat les algues clares de la mar; que representa tantes quantitats gastades en la seva primera obertura i expansió, tindrà aviat d'obrir via a través de les «Costes» i fins a Sitges la blanca.

La construcció de la doble via entre Castelldefels i Sitges avança cada dia més i els treballs estan en la situació que esmentarem.

Esta ja col·locada la doble via fins a la entrada de les «Costes», vora de «Casa Blanca», kilòmetre 314, ont s'ha aixecat una estació provisional amb el personal corresponent i unida per tel·lèfon amb les de Vallcarà i Castelldefels. En aquell lloc el traçat de la via vella està sobre desmont, però la nova entra a les «Costes» per medi d'una foradada, arribant fins el lloc conegut per «La Ginesa» per dos foradades, una de 95 metres i l'altra de 240, separades per espais lliures de 45 i 50 metres. Aquestes dues foradades te la boca de la part de Barcelona començada la primera i acabant-se les altres tres. Després del torçament de la Ginesa i a continuació d'aquestes foradades, s'entra en una curta trinxera i seguit en altra foradada d'uns 900 metres, després en altra de 200 que acaba en el lloc dit «Garraf».

Per a la major facilitat de l'obra ha hagut de pendre's en aquest lloc un tros de la casa que té allí el centre de l'obra havent-se d'enderrocar una pare de tanca i part d'uns coberts que servixen per als remats, aixamplant-se aixís un terrapè de gran alçaria que s'ha construït en aquell lloc, i perllongant-se un desaigne que posa en comunicació el camí i port de Garraf amb la carretera de Barcelona amb Santa Creu de Calafell.

En una explanada que hi hà allí a la vora s'està construint l'estació i ademés tres cases de les sis que han de construir-se per als obrers. També s'està treballant en la construcció d'andens de l'estació de Garraf.

També's treballa en la perforació de la foradada de 1880 metres que comença en la boca de sortida de la «Falconera», en qual lloc treballa una màquina perforadora. Aquesta important obra tindrà sortida en el lloc dit «La Morisca», ont treballen altres dos màquines perforadores.

Entre la foradada número 13 de les Costes de Garraf i l'estació de Stges, s'hi fan els trebs i preliminaris d'expansament en el viaducte del damunt de la carretera i a l'entrada de l'estació de Stges, han començat els fonaments per a l'aixampla de l'obra.

Hi ha varies brigades que treballen en les obres esmentades, regnant molta activitat per a dur-les a fi a la major breuvar. Hi hà'l propòsit d'utilitzar la doble via aixís que vagi terminant-se. És probable que dintre pocs dies pugui inaugurarse per al servei públic l'estació provisional de Garraf. Resurtirà amb això que'l terme municipal de Stges tindrà tres estacions ferroviàries, com poques poblacions de l'importància d'aquella.

En tals llocs les obres no poden fer-se amb tanta rapidesa que en altres per les dificultats que surten a cada pas.

De passada es un especíec curios veure de la manera com treballen els obrers, atacant els macissos de muntanya pitra que en la seva base també ataca'l mar blau. I allí, entaforant-se en les entranyes de les roques, els homes del treball van obrint el camí del progrés.

P. de P.

Literatura sensacional

Un célebre i famós segrestament

Hi ha en el públic una afició innata a tot lo sensacional. El succeït horripilant, ple de detalls exteriors i de dites consideracions, serveixen a alguns perïodes per a explotar la bona fe del poble, sempre disposat a deixar-se entèrrir. Prou s'hi crida contint les relacions excessivament inflades del crim; s'han fet campanyes públiques demostrant lo motiu que era aquesta literatura sensacional, que predisposava a l'infantíll i l'indolència a llevar tot lo que significava excel·lència de sentiment. Però per a certs professionals de la ploma no vol dir res l'educació i la rudimentària cultura d'ordinades. Si no poden inflar fets repugnants, els inventen i els he servexen al públic per a que drueixi, anc que això sigui un vilipèndi i un veritable delictes de lesa humanitat.

Els papers insans mancats de tota elevació moral abunda a la nostra ciutat; no és solament el periòdic professional del crim, és la fulla que descriu amb vides colors una tèngrera d'escenes selvages que un escriptors s'ha inventat i aquestes fulles d'ucien, son venudes públicament i llegides a la llar familiar.

No fa molts dies uns homes a grans crits anuclaven i explicaven pels carrers de la ciutat un robo fet en automòbil, expenent el corresponent paper que ho ressenyava i el corresponent de «Le Journal», de París, s'ho prengué tant serament d'infantíll tant informació. I l'esmentat diari tingué un telegrama amb varies titols retumbants, explicant com uns senyors s'endugueren a un veí de Sans en auto; i després de un parell d'hores de correr es trobà dintre una casa, li destaparen els ulls que duia tapats i l'obligaren a emparar una cavitat del veí de Sans era paleta — en el qual hi havia lligada una nota d'hormona i dena. Després abandonaren el paleta en un bosc de Vallvidrera. De resultes d'això el paleta està malalt i la policia actua cercant als autors.

I bé, tot això ha sortit d'una d'aquelles fulles i el corresponent de «Le Journal» que es veu que «no bada» ho ha servit com autèntic.

Cremem que s'hauria de posar fre a aquesta invenció que tant perjudica causa a la moral i sobre això cridem l'atenció del governador per a que no permeti al·ludir, sobretot com en el cas transcrit en qual fet sensacional era ja pregonat pels carrers com a cosa realment ocorreguda. De tots modes, recomanem al corresponent de «Le Journal» que altra vegada s'hi miri mes.

Dr. Serrallach VIES URINÀRIES I RENÓ 12 a 7 i 6 a 7. Pelai, 40. Consulta econòmica, de 7 a 9, Jovellinos, n.º 9.

A quarta plana: Del Camp, Espectacles i Secció Comercial.

Notes i comentaris

La campanya contra'ls armaments

Va essent acollida amb mes entusiasme cada dia la campanya contra els armaments iniciada per la Joventut Socialista d'aquesta ciutat i secundada per les entitats de caràcter progressiu i avançat.

La comissió organitzadora se reuneix diàriament en l'estatge so-lal de l'Unió Nacionalista Radical, domiciliada al carrer d'Arbux, 21, interior, continuant realitzant amb extraordinària activitat els tre-

